אגרות הראי"ה - כרך א' - אגרת שכ

תמצית האגרת

תאריך ומקום: ו' מנחם אב תר"ע
נמען: הרב יעקב משה חרל"פ

הרב קוק מרגיע את חרל"פ שאינו מקפיד עליו. חיזוק בית הדין בירושלים חשוב, ומחלוקת בהלכה אינה פגיעה בכבוד. הרב קוק מקבל את העלבונות באהבה, כי ההוראה בשמיטה דומה לנזיר: אף שהמצווה גדולה מן החטא, צד החטא צריך כפרה. הרב קוק מבקש מחרל"פ שלא יגרום לעצמו נזק בגלוי אהבתם בפומבי.

עיקרי הדברים

- אין קפידה על חרל"פ.
- מחלוקת אינה פגיעה בכבוד.
- העלבונות ככפרה על 'צד החטא' שבהוראה.

נוסח האגרת עם ביאור

בגרסה זו משולב ביאור בתוך נוסח האגרת. הביאור מופיע כך: [בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת] והוא אינו חלק מלשון האגרת.

ב"ה[1], ו' מנ"א[2] תרעי"ן.

כ'[3] ידי"נ[4] הרה"ג[5] היקר ונעלה אוצר תוי"ר[6] מוהרי"מ[7] חרל"פ[8] [הרב יעקב משה חרל"פ, מתלמידיו הקרובים של הרב קוק בירושלים] שליט"א[9], שלו'[10] וברכה באה"ר[11].

היום הגיעני מכתבו הגלוי, ומאד אני מצטער על צער נפשו היקרה, שחושב שאקפיד עליו [על רקע מחלוקת השמיטה של תר"ע, שבה עמדו רבני ירושלים נגד הוראת הרב קוק] ח"ו[12]. ידענא בכת"ר[13] שכל מעשיו לש"ש, ואיך אפשר להקפיד עליו, אפי'[14] אם יהי'[15] איזה דבר נגדי. ובפרט שענין

---

1 ב"ה - ברוך השם
2 מנ"א - מנחם אב
3 כ' - כבוד
4 ידי"נ - ידיד נפשי
5 הרה"ג - הרב הגאון
6 תוי"ר - תורה ויראה
7 מוהרי"מ - מורנו הרב רבי שמות שמתחילים באותיות י, מ (למשל: יעקב + משה) - הפירוש המדויק תלוי בשם האדם
8 חרל"פ - הרב יעקב משה חרל"פ (תלמידו של הרב קוק)
9 שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
10 שלו' - שלום
11 באה"ר - באהבה רבה
12 ח"ו - חס ושלום
13 בכת"ר - בכבוד תורתו
14 אפי' - אפילו
15 יהי' - יהיה

חיזוק הבד"צ[16] בעיקו"ת[17] ירושת"ו[18] הוא ענין נחוץ מאד, ואם הי'[19] אפשר לי הייתי מראשי המוחים נגד הקמים עליהם להשפיל כבודם. ומה ענין חילוק דיעות בענין הלכה לפגיעת כבוד. וצר לי מאד שיצא הדבר חוץ מתחומו.

ובמה שנוגע אלי, הנני ת"ל[20] מרוצה בכל דבר של עלבון, אפילו מצד המתכוונים להקניטני, וביחוד שההוראה הכבדה הזאת דומה היא לת"ח[21] בשבת, ולנזיר, לד, תוס'[22] (תענית יא ועוד), [המתענה והנזיר נקראים "חוטאים" אף שעשו מצוה (תענית יא)] דאע"פ[23] שהמצוה לדעתי היא גדולה הרבה מן החטא שיש כאן, מ"מ[24] צד החטא צריך כפרה. ויה"ר[25] שיהי'[26] עינוי-נפש זה לכפרה, וישאר כח המצוה של הגדלת ישוב אה"ק[27], בשעת רצון של צמיחת קרן ישועה לעם ד', בכל אורו וקדושתו, להגן בכחו על כללות גוי קדוש, לברך את כל מעשי ידיהם על אדמת הקודש ולרומם קרן ישועה במהרה.

בכלל אבקש מאד את כ' ידי"נ שי'[28], שלא יגרום לעצמו שום צער, וק"ו[29] שום היזק כ"ד ח"ו, במה שהוא מגלה לרבים את קישור נפשותינו ואהבתנו הנאמנה, בעת שרבו צרי בעוה"ר[30], "טובים דודיך מיין", [שיר השירים א, ב] שהקול קשה לו. וצור ישראל יגלה לנו מהרה אור גאולתו וחדות קדשו, ובירושלים ננחם כולנו, כי ידבר שלו' אל עמו ואל חסידיו, כנה"י[31] ונפש מצפה לתשועת ד' מבין המצרים. ידי"ע[32],

הק' אברהם יצחק ה"ק

נוסח האגרות וההערות: אגרות הראי"ה, כרכים א׳-ד׳

---

16 הבד"צ - הבית דין צדק
17 בעיקו"ת - בעיר קודשנו ותפארתנו
18 ירושת"ו - ירושלים תבנה ותכונן
19 הי' - היה
20 ת"ל - תודה לא-ל
21 לת"ח - לתלמידי חכמים
22 תוס' - תוספות
23 דאע"פ - דאף על פי
24 מ"מ - מכל מקום
25 ויה"ר - ויהי רצון
26 שיהי' - שיהיה
27 אה"ק - ארץ הקודש
28 שי' - שיחיה
29 וק"ו - וקל וחומר
30 בעוה"ר - בעוונותינו הרבים
31 כנה"י - כנפשו היקרה
32 ידי"ע - ידידו עוז